

Investeringsstöd – detaljerat regelverk för sökande

Investeringsstöd till jordbruket manual

Investeringsstöd för jordbruk kan sökas till exempel för kostnader för byggande av ladugårdar, bevattning, eller växthus, täckdikning produktlager och potatisodlingsmaskiner eller till exempel reparationer som förbättrar djurens välbefinnande eller miljöns tillstånd. Investeringsstöd kan också beviljas för energiinvesteringar på gårdar, såsom anskaffning av solpaneler eller LED-belysning.

Ansökan görs i det digitala systemet Hyrrä

Såväl ansökan, utbetalning som uppföljning ansöks i det digitala Hyrräsystemet. Se bilagan "hur man fyller i ansökan".

Förutsättningar

Ålands landskapsregering kan kontrollera om de lagstadgade kraven uppfylls genom inspektioner eller kontroller av dokument, egen utredning eller genom att göra ett gårdsbesök.

Stötagarens förutsättningar

Stöd kan beviljas fysiska personer och privaträttsliga sammanslutningar som bedriver eller börjar bedriva ett aktivt jordbruk som näringsidkare på en gårdsbruksenhet och som finns registrerade hos patent- och registerregeringens företags- och organisationsdatasystem (FODS). Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare ska bestämmanderätten i sammanslutningen innehas av en eller flera fysiska personer som har fyllt 18 år och har tillräcklig yrkesskicklighet och besitter merparten vara lantbruksföretagare. En person anses ha bestämmanderätt i ett aktiebolag som avses i 21 § i landskapslagen om finansiering av landsbygdsnärings.

Utbildning och erfarenhet

En förutsättning för beviljande av stöd betraktas examen på minst andra stadiet i naturbruk, om examen är ändamålsenlig med tanke på den företagsverksamhet som stödet gäller. Om produktionsinriktningen inte förändras till följd av den investering som ska stödjas, betraktas minst fem års arbetserfarenhet av jordbruk som tillräcklig yrkesskicklighet.

Ålder

Stöd kan beviljas myndig sökande från 18 års ålder.

Är odlaren ung (högst 40 år) och det är mindre än 7 år sedan sökande etablerade sig för första gången som driftsansvarig lantbrukare, då ansökan lämnas in till landskapsregeringen, kan bidragsprocenten ökas med upp till 10 procentenheter enligt nedanstående tabell. För att förhöjningen skall beviljas en sammanslutning

minst två tredjedelar av medsökande uppfylla kravet för ung odlare. För makar räcker det att en av makarna uppfyller kravet på ung odlare. Etableringstidpunkten räknas som den dagen sökande lämnade in sin första lantbruksdeklaration. Vid aktiebolag räcker det med att företagaren som uppfyller kravet har aktiemajoritet och driftsledningsansvaret.

Näringsrätt

Stöd kan beviljas enbart person som enligt lagen om jordförvärv (ÅFS 68/2003) har rätt att förvärva lantbruksfastighet i landskapet och bedriva näring (ÅFS 47/1996) och som uppfyller villkoren för startstöd eller investeringsstöd.

Fastighet

Sökande skall besitta lantbrukslägenheten i egenskap av ägare, arrendator med skriftligt arrendekontrakt i enlighet med jordlegolagen (ÅFS 18/69) eller genom annan åtkomsthandling så att driften av lantbruket är tryggad i minst 5 år efter utbetalning av sista raten av stödet. Vid investeringar i fastighet på arrendemark skall arrendegivarens samtycke till investeringen bifogas ansökan. Sökande skall i ansökan redogöra för eventuella inskränkningar i dispositionsrätten över fastigheten.

Sökande skall uppfylla krav gällande djurskydd och ingen anmälan om djurskydd skall finnas anhängig vid ÅMHH (Ålands Miljö och Hälsoskyddsmyndighet) då stöd beviljas. Detta under förutsättning att investeringen inte är ett led i att uppfylla kraven gällande djurskydd. I kontrollen i Hyrrä fylls listan i om sökande beviljats stöd för djurens välbefinnande. Kontroll görs via stödtillämpningen och ÅMHH.

Gårdsbruksenhetens produktion

Sökande skall uppnå en årlig företagarinkomst från jordbruket på minst 12 000 euro. Inkomsten beräknas som företagets kassarest. Inkomsten beräknas genom att från befintliga jordbruksinkomster från stöd och försäljning dra årsutgifter, räntor och amorteringar.

Lönsamheten och skuldsättningen kontrolleras utifrån deklaraionsuppgifter och vid behov begärs bokföringen in. Om sökande inte uppfyller kravet vid ansökan skall sökande med ekonomiska kalkyler visa att villkoret senast under det tredje kalenderåret efter att stödet beviljats uppfyller kravet. Vid behov och om det anges i beslutet skall inkomstkravet kontrolleras efter investeringen utförts. Vid större investeringar över 100 000 euro skall alltid ekonomiska kalkyler avseende likviditeten ingå. Landskapsregeringen kan även vid lägre belopp och då det gäller nya företag begära in ekonomiska kalkyler.

Den företagsverksamhet som stöds får inte läggas ned eller inskränkas väsentligt innan fem år har förflutit från betalningen av den sista posten av ett stöd i form av understöd och, om stödet ansluter sig till ett lån, från det att lånet eller den sista låneposten har lyfts. Rântestödet skall avslutas om verksamheten inskränks så att förutsättningarna för stöd ej längre uppfylls. Stödtagaren är skyldig att till landskapsregeringen lämna riktiga och tillräckliga uppgifter om en åtgärd som stöds, hur åtgärden framskrider och hur stödet används.

Stödtagaren skall utan dröjsmål underrätta landskapsregeringen om förändringar i stödtagarens ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd.

Affärsplan

Affärsplan utarbetas i enlighet med en mall som fastställts av landskapsregeringen och bifogas ansökan. I affärsplanen, vilka bifogas ansökningarna skall vara uppgjorda av en på området kunnig person. Affärsplanen skall sökande redogöra förutsättningar för lönsamhet, målsättningar och hur de skall uppnås. Affärsplanen är även ett instrument för att prioritera ansökningar i enlighet med urvalskriterier; inverkan på företags inkomst, konkurrenskraft. Vidare skall den beakta kapacitetsbehovet på gården och i omgivningen samt mervärdet i produktionen och investeringens långsiktiga lönsamhet. Blankett 3430 Åland affärsplan (ifyllningsbar) finns på stod.ax.

Uppföljning av utförd affärsplan

Landskapsregeringen går igenom redovisningen av inkomster och godkänner uppföljningen.

Landskapsregeringen kan besluta om ytterligare uppföljningar. Uppföljning skall göras efter att investeringen slutförts i enlighet med beslut om stöd.

Investeringen

Stödberättigade kostnader, investeringsstöd för byggnader och lösöre

Stöd beviljas som bidrag och lån mot redovisade kostnader. Då stöd beviljas iakttas vad som stadgas om förutsättningarna för statligt stöd med avseende på stödberättigade utgifter och landskapsregeringens beslut om stödbara utgifter (se stod.ax).

Kostnaderna som godkänns skall vara i nivå med de av Jord- och skogsbruksministeriet fastställda normkostnader för motsvarande byggnad eller på annat fastställas via kostnadsförslag och utredning med offerter. Bidrag beräknas på kostnadskalkyl över investeringsbeloppet om de är lägre än enhetskostnaderna. Vid stöd till större enskilda objekt och delkostnader som överstiger 10 000 euro skall mins två offerter bifogas ansökan. En offert kan godkännas om det finns en förklaring varför det inte bifogats flera offerter i ansökan. Sökande skall ange vägande skäl till val av tillverkare (offerter och val av offerter redovisas på landskapsregeringen blankett, bilaga på stod.ax)

Stöd beviljas inte för begagnade maskiner eller material. I beviljandet av stöd kan hänsyn tas till inbytesmaskin om den är 6 år eller nyare. Stöd betalas för eget material om mängd och kvalitet kan verifieras och om det ingår i beslut om stöd. Stöd beviljas inte för resor om det inte ingår i beslut om stöd.

Stöd betalas inte för åtgärder som tidigare erhållit finansiellt stöd. Utbetalt stöd får ej överstiga stödtagarens verifierade och utbetalda transaktioner för ändamålet. Intäkter i ett projekt dras från stödbara kostnaden. Om ägande eller besittningen till objektet överläts på någon annan skall stödtagaren utverka landskapsregeringens tillstånd före överföringen. Eget arbete och material är stödbara om det anges i

beslutet. Stöd kan även beviljas för avbetalningsköp men skall framkomma i ansökan och äganderätten övergår till sökande.

Objektet för en investering som stöds får inte varaktigt eller i betydande grad användas för andra ändamål än den företagsverksamhet som stödet avser innan fem år har förflutit från betalningen av den sista stödposten och, om räntestödslån beviljats under den tid räntestöd lyfts. Om ägande- eller besittningsrätten till objektet för den investering som stöds överläts på någon annan före utgången av den ovan nämnda fristen, ska stödtagaren före överlåtelsen utverka landskapsregeringens tillstånd. En förutsättning för tillståndet är att mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att karaktären av den företagsverksamhet som stöds inte förändras.

Bidrag och lån

Allmänt stöd

Stöd kan beviljas som direkt bidrag och som räntestöd för ett banklån, räntestödslån (enligt ÅFS 39/1978) i tillämpliga delar och landskapslag om finansiering av landsbygdsnäringsar till en enskild jordbrukare, bolag eller sammanslutning. Beloppen fastställs genom beslut av landskapsregeringen.

Kostnader för en anskaffning som gjorts från sökanden, dennes familjemedlem eller ett företag som sökanden eller dennes familjemedlem har bestämmande inflytande i eller från en person som innehar en ledande ställning i sökandens företag, godkänns inte, om det inte har begärts tillräckligt med anbud för anskaffningen från andra lämpliga aktörer.

Stöd beviljas inte för investering vars totala belopp understiger 5 000 euro vid byggnadsinvesteringar och i övrigt 3 000 euro. För att beviljas rättelse skall rättat stödbelopp uppgå till minst 1 000 euro, om grunden för rättelsen förorsakats av sökande. I övrigt gäller landskapslag om finansiering av landsbygdsnäringsar. Det sammanlagda maximala värdet av stöd till investeringar är 1 500 000 euro under perioden (maximalt stödbelopp som beviljas ett enskilt företag är 1 500 000 euro under tre räkenskapsår).

Stöd kan beviljas i form av direkt bidrag och delvis i form av ett räntesubventionerat lån (enligt nedanstående tabell stödberättigande åtgärder). Räntestödets nuvärde fastställs i enlighet med kommissionens diskonteringsränta (08/C14/02). Bidrag, lånebelopp och stödnivån fastställs genom beslut av landskapsregeringen. Stöd beviljas inte underhåll och ersättningsinvesteringar utan till investeringar som ökar konkurrenskraft och produktionen. Stödet summan av diskonterade räntestödsbetalningar och bidrag kan uppgå till högst 50 % av investeringen.

Räntestöd till lån som kompletterar investeringsstöd

Räntestödslån beviljas ur kreditinrättningens medel som ett "vanligt" banklån, varefter sökande tillsammans med banken kan ansöka om att få en del av räntan ersatt ur landskapets medel. Det till investeringsstödet kompletterande räntestödet i enlighet med tabell är maximalt 3 % (låntagarens ränta är 1 % upp till 4%), lånebeloppet är maximalt 50 % av godkänd kostnad och lånetiden är maximalt 25 år och lånet förutsätter att låntagaren amorterar och betalar minst en procents årlig ränta. Det diskonterade nuvärdet av räntestöd är maximalt 5 %. Det diskonterade värdet beräknas i enlighet med diskonteringsränta för regionen. Lånebelopp

som överstiger 1 800 000 euro eller understiger 4 000 euro beviljas inte. Räntestödslån skall lyftas inom den tid investeringsstöd står att lyfta.

Kreditgivaren kan bevilja räntestödslån varefter skuldebrevet får undertecknas så snart stödbeslutet har fattats. Lån får dock inte beviljas på villkor som avviker från stödbeslutet. I skuldebrevet ska tas in ett villkor om att de lånevillkor som framgår av stödbeslutet har företräde framför skuldebrevs villkor. Lånevillkoren får inte ändras utan landskapsregeringens tillstånd. Stödbeslutet ska fogas till skuldebrevet. Kreditgivaren är skyldig att meddela landskapsregeringen om de får kännedom om omständigheter som påverkar uppfyllande av villkoren för stöd. Lånet får lyftas i högst tre poster. Om räntestöd har beviljats för en bygginvestering får räntestödslånet dock lyftas i högst fem poster.

Landskapsregeringen beviljar tillstånd för de lånerater som lyfts i Hyrrä.

Om räntestöd har beviljats för en bygginvestering får räntestödets sista lånepost (om 10 % av lånet) inte lyftas förrän hela bygginvesteringen har genomförts i enlighet med stödbeslutet. Räntestödslånets sista post måste lyftas inom tre år efter beslut om stöd (om inte förlängning beviljats)

För att lyfta räntestödslånet eller en lånepost måste stödtagaren ansöka i Hyrrä. Tillståndet ska uppvisas för kreditgivaren innan lånet lyfts. Tillstånd kan beviljas för att lyfta ett förskott om maximalt 30 % av lånebeloppet. Genom villkor i beslutet kan landskapsregeringen föreskrivas närmare om hur lån lyfts. Överföring av lån mellan kredittagare förutsätter att landskapsregeringen beviljat tillstånd. Ansökan görs av båda banker med kredittagarens godkännande.

Ansökan i Hyrrä

Ansökan görs elektroniskt i Hyrrä (landskapsregeringens elektroniska ansökningssystem) På nättjänsten autentiseras sökande genom sådan stark autentisering som avses i 2 § 1 punkten i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009). Görs i det digitala systemet Hyrrä. I ansökan finns en kontrollfunktion där kravet på lönsamhet kontrolleras. Sökande skall alltid bifoga deklaraionsblankett för att kontroll om lönsamheten uppfylls.

Ansökan om investeringsstöd skall vara inlämnad innan projektet påbörjas. Ett projekt anses påbörjat när slutgiltigt avtal undertecknats, transaktioner erlagts, byggnadsprojekt anses påbörjad när gjutningar eller andra fasta konstruktioner påbörjats. Projektet får påbörjas på egen risk efter att ansökan är inlämnad i Hyrrä

Alla myndighetstillstånd måste vara beviljade innan beslut om stöd fattas. Saknas lagakraft vunnet tillstånd kan beslut fattas om att stöd beviljas och det lagakraftvunna tillståndet uppvisas före utbetalning av första raten av stödet.

Ofullständiga ansökningar skall kompletteras senast inom utsatt tid i stödbeslutet. Kompletteras inte ansökan inom utsatt tid kan den avslås den som ofullständig.

Stöd kan beviljas för kalkyler och projektering som är uppgjorda av en sakkunnig på ett godtagbart sätt. Dessa kostnader kan även godkännas som stödberättigade trots att de är före ansökan. Detta förutsätter att stöd beviljas. Ritningar och kostnadsförslag skall vara uppgjorda på ett fackmannamässigt sätt. Om en åtgärd

innefattar en bygginvestering skall sökande bifogas en byggnadsplan och beskrivning varav det framgår hur funktionell och miljöanpassad investeringen är.

I ansökan skall det även framgå projektets finansiering avseende banklån och egen finansiering och eget arbete och material.

Ansökan om av EU-delfinansierat investeringsstöd kan lämnas kontinuerligt under kalenderåret. En bedömning av ansökningar görs vid varje ansökning med hjälp av urvalskriterier.

Bilagor till ansökan bifogas i Hyrrä

- a) ÅMHH tillstånd eller anmälan (bevattnings, gemensamma dikning och djurhållning).
- b) Byggnadslov (byggnader)
- c) Ritningar skärning, plan och situationsplan.
- d) Byggnadsbeskrivning
- e) Vid investeringar i lösöre skall någon form av handling (t.ex. en broschyr) som beskriver objektet bifogas.
- f) Sammanställning av kostnader (baserad på offerter).
- g) Anbud för att säkerställa kostnadseffektivitet (offerter). Sammanställning använd blankett i bilagor. Detta under förutsättning finns flera leverantörer. Om inte skall anteckning och förklaring till att kostnaden kan anses rimlig bifogas
- h) Deklarationer (senast verkställda skattebeslut och dekl blankett 2 eller annan dekl för näringsammanslutning)
- i) Affärsplan skall bifogas och vid större investeringar över 100 000 euro även en likviditetskalkyl
- j) Arrendeavtal (med markägarens tillstånd vid investering på arrendemark). Är arrendet en förutsättning för investeringen skall arrendet sträcka sig minst 5 år efter sista utbetalning.
- k) Examensbetyg eller utredning över när sökande etablerade sig som lantbrukare (minst 5 års erfarenhet krävs)
- l) Vid gemensam investering avtal om investeringen och kostnadsfördelningen
- m) Tillstånd från Elandelslaget vid anslutning av elproduktion till elnätet och en utredning av elförbrukningen vid behov för att kontrollera om anläggningen kan anses producera mer än det egna behovet inom lantbruket.

Om investeringen medför en nettoutvidgning av den bevattnade arealen och påverkar en viss grund- eller ytvattenförekomst, är en förutsättning för beviljande att en miljökonsekvensanalys visar att investeringen inte kommer att ha någon betydande negativ miljöpåverkan.

Stödnivåer

Stödnivåer beviljas i enlighet med landskapsregeringen beslut. Observera att stödnivån är högre om sökande är ung odlare. Då kan maximibeloppet för det stöd som beviljas höjas med högst 10 procentenheter, förutsatt att det har förflutit högst sju år sedan etableringen.

Stödnivåer och typ av investeringar samt anges i bilagan stödnivåer för investeringsstöd fastställda av Ålands landskapsregering, (ÅLR2023/7944). Där finns även närmare krav avseende stödtyp. Där anges bl.a. begränsningar avseende investeringar i energiproduktion för eget bruk.

Investeringar i byggnader

Byggnader skall uppfylla åländsk byggnadslag avseende bl.a. brandtekniska krav (plan och bygg-lagen 2008/102). Bygglov bifogas ansökan. Vidare skall kraven i djurskyddslagen följas och ritningar skall granskas ur djurskyddssynpunkt (djurskyddslag ÅFS 1998/95 och förordning ÅFS 1998/96). Mått, utrymmen och ventilation skall följa de krav som anges enligt djurskyddslagen. Vidare skall investeringen uppfylla miljöbestämmelser avseende miljöanmälan, miljögranskning och miljötillstånd, bl.a. skall produktionen uppfylla kraven angående tillräckligt stor gödselvårdsanläggning

Investeringar som stöds

Åtgärder som stöds med investeringsstöd för gårdsbruk är:

- 1) investeringar för utveckling av gårdsbrukenshetens konkurrenskraft och modernisering av produktionen,
- 2) investeringar som främjar miljön, djurens välbefinnande eller arbetsmiljön,
- 3) energiinvesteringar för gårdsbrukensheten, och
- 4) investeringar i bevattning och markavvattning för gårdsbrukensheten.

Investeringar för utveckling av gårdsbrukenshetens konkurrenskraft och modernisering av produktionen

Investeringsstöd kan beviljas för de bygginvesteringar som behövs för att utveckla gårdsbrukenshetens konkurrenskraft och modernisering inom produktionsinriktningarna mjölkboskaps- och nötkreatursskötsel, svinhushållning, fjäderfåhushållning, får- och getskötsel, hästhushållning, biodling, pälsdjursuppfödning, växtodling samt växthusproduktion

Stöd till produktionsbyggnader beviljas i samband med utökad produktion och miljöinvesteringar.

Vissa byggnadstyper (som gödselvårdsanläggningar av gummiduk) bör vara typgodkända för ändamålet för att vara stödberättigade.

Investeringar som främjar miljön, djurens välbefinnande eller arbetsmiljön

Investeringsstöd kan beviljas för bygginvesteringar och för anskaffning av maskiner och anordningar som inte ökar gårdsbrukets konkurrenskraft och produktionskapacitet, förutsatt att investeringen

- 1) främjar miljöns tillstånd och hållbara produktionssätt genom införandet av miljövänligare produktionssätt och teknik,
- 2) främjar djurens välbefinnande i en redan existerande produktionsbyggnad, eller
- 3) förbättrar arbetsförhållandena för personer som arbetar i en produktionsbyggnad inom jordbruket eller produktionshygien i en gårdsbrukenshet.

Energiinvesteringar för gårdsbrukensheten

Stöd för investeringar i inhemsk energi beviljas för den del som förknippas med produktionen, lagring och distributionen till egna byggnader på gården. Stöd beviljas bara för förnyelsebar energi (ej för värmekälla som använder fossilt bränsle). Stöd beviljas inte för distributionssystemet i husen. Stöd till inhemsk energi beviljas enbart för energiinvesteringar motsvarande den egna konsumtionen inom företaget på årsbasis.

Dikning och bevattning

Täckdikning

Vid täckdikning skall det anges om det ingår undervattensbevattning i täckdikningsplanen vidare skall Skall ansökan innehålla åtminstone:

- a) en plankarta,
- b) en planbeskrivning,
- c) en arbetsbeskrivning,
- d) ett kostnadsförslag.

För att erhålla investeringsstöd för täckdikning och bevattning skall projektet planeras och granskas av en på området sakkunnig fackman (gäller ej maskiner). Exempel på investeringar som även ingår i projektet kan vara underbevattning i samband med reglerad dränering. Godkänd kostnad för täckdikning är högst 4 300 euro/ha.

Gemensam dikningsinvestering

Stöd för gemensam dikningsinvestering kan beviljas för grundtorrläggningens verksamhet. Med grundtorrläggning avses rensning, grävning och dämning av bäckar och avloppsdiken och inrättande av pumpstationer i syfte att skapa tillräckliga förutsättningar för lokal torrläggning, i synnerhet för täckdikning. En plan för gemensam dikningsinvestering ska utöver vad som föreskrivs i 10 kap. 13 § i vattenlagen för landskapet Åland innehålla åtgärder som hänför sig till för projektet ändamålsenliga vattenvårdskonstruktioner eller naturenliga planeringslösningar för

- 1) förhindrande eller minskande av skador och olägenheter på grund av dikning,
- 2) kvarhållande av näringsämnen och fasta partiklar,
- 3) en ökning av vattnets genomströmning,
- 4) en anpassning till förändrade väder- och vattenförhållanden.

Om det handlar om en gemensam dikningsinvestering, ska även följande fogas till ansökan:

- a. Kopia av stiftelseurkunden och stadgarna för den dikningssammanslutning som grundats för projektet eller, om en sådan sammanslutning inte har grundats, ett avtal mellan nyttotagarna om genomförandet av projektet
- b. Avtal eller dikningsförrättningsbeslut, om dessa med stöd av vattenlagen om det behövs för att genomföra projektet
- c. Dikningsplan, kostnadsförslag och fördelning av kostnaderna
- e. Skattemyndighetens intyg över nyttotagarnas moms skyldighet, om en dikningssammanslutning inte har grundats
- f. Positivt utlåtande av ÅMHM

Bevattning

Investeringsstöd för bevattning och markavvattning kan beviljas för investering som hänför sig till vattenbesparande bevattningsteknik, bevattningsdamm eller för konstruktion som distribuerar vatten. Bestämmelser om stöd för gemensamma dikningsinvesteringar finns i 31 §.

- Beviljandet av stöd förutsätter att den sökande iakttar vad som i vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland och i landskapslagen (2008:124) om miljöskydd stadgas om tillstånd, miljögranskning och försiktighetsmått samt iakttar av med stöd av vattenlagen utfärdade kvalitetsnormer.
- Beviljandet av stöd för investeringar i bevattning förutsätter att vattenmätare som gör det möjligt att mäta vattenanvändningen installeras som en del av investeringen.
- Beviljandet av stöd för investeringar i vattenbesparande bevattningsteknik förutsätter att vattenanvändningen minskar med minst 10 % i jämförelse med konventionell teknik.

Förutom gällande investeringar i bevattningsdamm och investeringar som avser användning av återvunnet vatten, får stöd för förbättring av en befintlig bevattningsanläggning endast beviljas om investeringen bedöms ge en vattenbesparing om minst 10 %. Om investeringen påverkar grund- eller ytvattenförekomster som enligt förvaltningsplanen för de åländska vattnen 2022 - 2027 bedömts ha lägre än god status, är en förutsättning för beviljande av stöd att investeringen medför en minskning av vattenanvändningen om minst 50 %.

Om investeringen medför en nettoutvidgning av den bevattnade arealen och påverkar en viss grund- eller ytvattenförekomst, är en förutsättning för beviljande att en miljökonsekvensanalys visar att investeringen inte kommer att ha någon betydande negativ miljöpåverkan.

Gällande investeringar i 5 och 6 mom. är en förutsättning för beviljande av stöd att investeringen inte påverkar grund- eller ytvattenförekomster på ett sådant sätt att det försvårar uppnåendet av god status enligt artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet). Uttagsmängder för yt- och grundvatten får inte överskrida de uttagsmängder som regleras punkterna 15.5 - 15.7 (ytvatten) och 15.8 (grundvatten) i bilaga 1 i landskapsförordningen (2008:130) om miljöskydd.

En förutsättning för beviljande av stöd som avser användning av återvunnet vatten som alternativ vattenkälla är att tillhandahållandet och användningen av sådant vatten är förenligt med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/741 av den 25 maj 2020 om minimikrav för återanvändning av vatten.

Vid investering i bevattningsteknik skall sökande redogöra för hur investeringen minskar vattenanvändningen gentemot konventionell teknik. Jämförelsen kan göras med hjälp av tillverkarens uppgifter om det är frågan om bevattningsteknik. Sökande skall även ange hur mycket den bevattnade arealen är och om den utvidgas hur mycket (ha).

Bilaga

<i>Riktad funktion</i>	<i>Räntestödslånets belopp av de godtagbara kost- naderna, procent</i>	<i>Räntestödets be- lopp av de godtag- bara kostnaderna, procent (det totala diskonterade värdet)</i>	<i>Understödet belopp av de godtagbara kostnaderna, procent</i>	<i>Förhöjning</i>
Mjölkboskapsskötsel	50	5	35	*)
Köttboskapsskötsel	50	5	35	*)
Svinhushållning	50	5	35	*)
Fjäderfähusållning	50	5	35	*)
Får- och getskötsel	50	5	35	*)
Hästhushållning	50	5	35	*)
Bodling	50	5	35	*)
Växthusproduktion	50	5	30	*)
Torkanläggning			35	
Lager (jordbruksprodukter)			35	
Iordningställande för försäljning			35	
Maskiner potatisodling, skördemaskiner och innovationer			30	
Investeringar som förbättrar arbetsmiljön och produktionshygien			35	
Investeringar som främjar miljöns tillstånd och hållbara produktionssätt			35	
Investeringar som främjar djurens välbefinnande och biosäkerheten (17 §)			35	
Gårdsbruksenheters energiinvesteringar vindkraftverk (stöd kan beräknas enligt standardiserade enhetskostnad)			35	
Gårdsbruksenheters energiinvesteringar beg. vindkraftverk (stöd kan beräknas enligt standardiserade enhetskostnad)			25	
Bevattnings			35	
Täckdikning och markavvattning			35	

*gäller ung jordbrukare som avses i lagen om finansiering av landsbygdsnärings.

Allmänna förutsättningar

Projektstöd som avses i denna lag kan inte beviljas, om

- 1) förutsättningarna för beviljande av stöd har skapats på ett konstlat sätt, i strid med lagens syften och den uppenbara avsikten med arrangemanget har varit att kringgå bestämmelserna om beviljande av stöd för att uppnå orättmätig ekonomisk vinning,
- 2) den som ansöker om stöd väsentligen har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter eller har väsentliga betalningsstörningar, om inte beviljandet av stöd av särskilda skäl anses ändamålsenligt,
- 3) den som ansöker om stöd är ett företag i svårigheter. Med företag i svårigheter avses ett sådant företag i svårigheter som avses i kommissionens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (2014/C 249/01). Begränsningen tillämpas emellertid inte, om stöd beviljas som stöd av mindre betydelse, eller
- 4) den som ansöker om stöd är föremål för ett i artikel 1.4 a i gruppundantagsförordningen (EU) 651/2014 avsett betalningskrav på grundval av ett tidigare beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden
- 5) Inköp av djur, och inköp av ettåriga växter och plantering av dessa, i annat syfte än
- 6) Skuldräntor, förutom avseende bidrag som ges i form av räntesubventioner eller subventioner av garantiavgifter.
- 7) Investeringar i storskalig infrastruktur, enligt vad som fastställts av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer, som inte ingår i de lokalt ledda utvecklingsstrategier som anges i artikel 32 i förordning (EU) 2021/1060, utom för bredband och förebyggande åtgärder för översvämningar och kustskydd i syfte att minska inverkan av sannolika naturkatastrofer, allvarliga klimathändelser eller andra katastrofer. Investeringar i beskogning som inte är förenliga med miljö- och klimatmålen enligt de principer om hållbar skogsförvaltning som utvecklats i de europeiska riktlinjerna för beskogning och återbeskogning.

Utöver vad som i Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs om kostnader som inte berättigar till investeringsstöd, betalas investeringsstöd inte för kostnader som orsakas av

- 1) anskaffning av begagnade maskiner och anordningar,
- 2) anskaffning av traktorer och kompaktlastare,
- 3) anskaffningar som gjorts hos sökanden, hos någon av sökandens familjemedlemmar enligt 11 kap. 67 § 1 mom. i landskapslagen om finansiering av landsbygdsnärings, hos ett företag där sökanden eller någon av sökandens familjemedlemmar utövar bestämmande inflytande eller hos en person som innehar en ledande ställning i ett företag som är sökande, om inte tillräckligt med offerter som gäller inköpet har begärts hos andra relevanta leverantörer,
- 4) transport som sökanden själv utfört,
- 5) köp av fastighet,
- 6) nybyggnad av anläggning som huvudsakligen använder fossila bränslen,
- 7) ersättningsinvesteringar (underhåll),
- 8) anskaffning av solpaneler för privat bostad inom gårdsbruksenheten.

Kom ihåg informationsplikter: informationsskyltar

Stöd skall offentliggöras, bl.a. skall en skylt som anger att eu finansierar investeringen sättas upp vid projektet på en åskådlig plats. Skylten fås av landskapsregeringen.

Om det totala beloppet av det offentliga stödet överstiger 50 000 euro ska en informationsskylt i storlek A4 som visar åtgärden och EU-stödet placeras på en synlig plats under den tid projektet genomförs: i samband med investeringen, ett byggnadsobjekt eller lokaler. Skylten ska vara på plats åtminstone under den tid som projektet genomförs, det vill säga åtminstone tills du har fått slutbetalningen. Uppgifterna kan också visas på en elektronisk skärm.

Om det är fråga om en investering vars totala offentliga stödbelopp överstiger 500 000 euro och som omfattar anskaffning av ett fysiskt objekt eller finansiering av infrastruktur eller ett byggprojekt, ska informationsskylten placeras permanent på en synlig plats. Skylten ska vara på plats minst fem år från den sista betalningen eller från det att räntestödslånet lyfts.

Övervakningssystem

Projekten får inte påbörjas innan ansökan lämnats in. Detta kontrolleras genom fakturornas datum och datum för leverans på offerter eller fakturor. Detta säkerställs vid finansieringsbeslutet genom att underlag för kostnadernas skälighet lämnas in. Därefter i samband med utbetalning av beviljat bidrag ska stödmottagaren redovisa faktiska kostnader varvid det särskilt granskas att kostnader inte har funnits innan projektansökan lämnades in.

Stöd beviljas enbart företag som inte har ekonomiska problem som skatteskulder. Vid behov granskas uppgifterna i Suomen Asiakastieto Oy. Vid behov granska också om det är frågan om närstående bolag. Djurskydd kan kontrolleras via stödtilämpningen och ÅMHM.

Utbetalning

Stöd beviljas som bidrag och lån mot redovisade kostnader. Stödet utbetalas till av mottagaren anvisat konto i takt med att projektet fortskrider och sökande kan redovisa kostnader. Redovisningen görs elektroniskt i Hyrrä. Till sammanställningen av kostnaderna exklusive moms fogas kopior på fakturor och dokumentation över att fakturorna betalats. Fakturor, som daterats före stödansökan är inlämnad, är ej stödberättigade. Utbetalt stöd får inte överstiga stödtagarens verifierade och utbetalda transaktioner för ändamålet.

Som godkända kostnader för eget arbete används av landskapsregeringen senast fastställda kostnader. Skall eget arbete och material räknas som en stödberättigad kostnad skall en arbetstidsbokföring och redogörelse för materialet egenskaper och mängd bifogas ansökan. Som eget material godkänns t.ex. virke, grus och sand från den egna lägenheten.

Sökande skall kontinuerligt bokföra kostnaderna så att det går att särskilja investeringen som erhållit stöd från andra investeringar.

Utbetalningen görs i maximalt tre rater (i särskilda fall kan antalet utbetalningar ökas) per projekt. Om så stadgas i stödbeslutet, fogas en redogörelse över försäkring som täcker värdet för byggnadens återuppbyggnad eller övrig utrustning.

Sista raten (minst 10 %) av stödbeloppet hålls inne tills byggnaden slutsynats av byggnadsinspektören och eller av landskapsregeringen. Sista utbetalningen skall göras senast två år efter beslut om stöd om inte annat anges i beslutet. Vid investeringar i dräneringsarbeten, lösöre och bevattningsarbeten skall projektet slutsynats av landskapsregeringen innan den sista raten utbetalas.

Kostnaderna skall vara under projektperioden. Projekt får inte påbörjas före ansökan lämnats in till landskapsregeringen. Projektet anses påbörjat bl.a. när avtal skrivits eller fast anläggning (t.ex. gjutningar) påbörjats. Projektets kostnader för byggnadsplaner innan påbörjandet är godtagbara. Projektet (t.ex. byggnader) för vilket stöd beviljats skall vara slutfört och slutredovisat senast inom två månader från det att tiden för genomförandet av åtgärden har löpt ut. Har projektet blivit fördröjt kan bidragstagaren med skriftlig anhållan ansöka om förlängd redovisningstid. Anhållan skall vara landskapsregeringen tillhanda före redovisningstidens utgång.

Faktiska och slutliga utgifter

En förutsättning för betalning av stöd och lyftande av räntestödslån är att den åtgärd som ansökan om utbetalning gäller har genomförts och att den utgift som den orsakat är slutlig. En utgift är slutlig, om stödmottagaren inte har fått och inte kan få rabatt, gottgörelse eller återbäring för eller på grundval av den. Om räntestödslån har beviljats för förvärv av fast egendom, får lån i anslutning till startstöd dock lyftas, om det vederlag som grundar sig på överlåtelseavtalet och som är föremål för stöd betalas senast när den sista posten av lånet lyfts.

Verifierbara utgifter

En förutsättning för betalning av stöd och lyftande av räntestödslån är att stödmottagaren till ansökan om utbetalning fogar en specifikation av de verifierade utgifterna för åtgärden och om hur åtgärden framskrider. Stöd betalas inte förrän utgiften har registrerats i stödmottagarens bokföring eller i anteckningarna hos en skattskyldig som är anteckningsskyldig.

Tillämpade rättsnormer

Landskapslag (2023:17) om finansiering av landsbygdsnärningar

Förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland

Landskapsförordning (2023:68) om investeringsstöd och startstöd till jordbruket

Landskapsförordning (2023:69) om tillämpning av jord- och skogsbruksministeriets förordning om godtagbara enhetskostnader för investeringar i jordbruket

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2015 av den 2 december 2021

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021

Allmänna anvisningar för handläggaren gällande gårdsrådgivningstjänster med handläggning och utbetalning av ersättning

